

Recursos bíblicos

JAVIER VELASCO ARIAS, laic. Bibliista. Professor al CEP i a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona.

Intentar fer un elenc dels diversos recursos bíblicos que podem utilitzar personal i comunitàriament, en dinàmiques de grups, atenent a les diverses edats, a les diferents sensibilitats, a l'heterogeni nivell de formació, etc., supera de bon tros la pretensió d'aquest article. Volem, simplement, aportar unes idees que ens puguin ajudar a conèixer els molts recursos que disposem per a fer que la Paraula de Déu sigui quelcom nuclear a la vida de les nostres comunitats i es converteixi, com s'ha repetit en moltes ocasions en el recent Sínode dels Bisbes, en l'animació, en l'ànima, de tota la pastoral de l'Església.

1. Bíblies en format llibre, però també en altres formats (la primera eina per a apropar-se a la Paraula de Déu és tenir i llegir la Bíblia):

- Bíblia Catalana, Traducció Interconfessional (BCI): la podem trobar en format gran, mitjà i de butxaca; Nou Testament en diversos formats, també en lletra gran o en una edició il·lustrada; fins i tot un NT grec·l·latí·català i un altre en Braile. Però, també trobem aquesta BCI en altres suports: Evangelis sonors (en casset o CD); la BCI sencera en Cd-Rom. Y, lògicament, també a Internet:

<http://www.biblija.net/biblija.cgi?lang=ca> (al costat d'altres traduccions de la Bíblia)

- Bíblia de Montserrat. En el 2007 es va reeditar tant la Bíblia, en un sol volum, com el Nou Testament. És una altra molt bona traducció de la Bíblia al català.

També es pot consultar a Internet, incloent notes:

<http://www.lluisvives.com/servlet/SirveObras/jlv/12048621999195962976846/index.htm>

- Així mateix trobem molt bones traduccions de la Bíblia en castellà: Bíblia de Jerusalén; Bíblia del peregrino; Bíblia Traducción Interconfesional (BTI); Dios habla hoy; La Biblia (Herder); La Biblia – Latinoamérica; etc.

Algunes d'elles també podem consultar-les en Internet:

- Bíblia de Jerusalén:

http://www.vatican.va/archive/ESL0506/_INDEX.HTM

- Dios habla hoy y otras: <http://www.biblija.net>

2. Materials per a grups d'animació bíblica:

- La col·lecció de llibres–fitxes «Llegir la Bíblia en grup», de

l'Associació Bíblica de Catalunya (ABCat), materials utilitzats per molts grups parroquials i moviments per a apropar-se a la Paraula de Déu.

- Iniciatives similars trobem també en castellà, sobretot a l'editorial *Verbo Divino*, amb col·leccions de fitxes de lectura bíbliques, en les series «La Casa de la Bíblia», «Semanas Bíblicas», «Tú tienes palabras de vida», «Tu Palabra es vida», etc.
- Per a la catequesi d'infants, però inclús per a més grans i per a grups bíblics, la col·lecció de dos DVD «Descobrim la Bíblia» (BCNmultimedia). Cada DVD conté una pel·lícula de dibuixos animats, amb més de 30 episodis bíblics, que es poden veure tots seguits, per seccions o bé individualment. Cadascun dels episodis disposa de 4 activitats interactives, que fan més amè el seu ús: un joc de la Bíblia, un joc d'art, un altre de coneixements i un últim de reflexions. El text que s'utilitza és el de la BCI (també hi ha una versió en castellà).
- Una plana web molt interessant per a treballar individualment o en grup la *lectio divina* o lectura orant de la Paraula és: <http://lectionautas.com/>
- També podem trobar molt material per a l'aprofundiment en la Bíblia a la web de les Benetes de Montserrat, amb comentaris per a cada diumenge, oracions bíbliques, diversos temes de la Bíblia,

etc.: <http://www.benedictines.cat.com/Montserrat/>

- La quantitat de material que es pot trobar per iniciar-se en la Bíblia personal i en grup, per a la mainada, els adolescents, els joves i la gent més gran és immens. Només fer una ullada per les llibreries i editorials religioses i trobareu de tot; i no diguem el munt de material que hi ha a Internet.

3. Jocs bíblics i altres:

- Ja hem parlat d'algun material que es pot utilitzar com joc bíblic, per eixample els DVD sobre la Bíblia; però encara n'hi ha molts més. *Edebé*, per eixample, ha comercialitzat també un Cd-Rom interactiu sota el títol «La Bíblia ho explica així...», complementat amb altres materials, on es treballen els àmbits de l'experiència, del sentit i de la transcendència, a partir de les diverses escenes bíbliques.
- A Internet es pot trobar moltes pàgines per descarregar jocs bíblics, inclús pàgines especialitzades per a professors de religió i catequistes, amb trivials, puzles, jocs de preguntes i respostes, pàgines per a acolorir, diversos jocs infantils i també per a més grans. Algunes de aquestes pàgines són:
http://phobos.xtec.cat/jcalderomodules.php?op=modload&name=Web_Links&file=index&req=MostPopular
<http://groups.msn.com/>

mvbeflenm9f8cjpg0p55gq5613/
juegosdereligin.msnw
[http://www.ecatolico.com/
rompe/rompecabezas.htm](http://www.ecatolico.com/rompe/rompecabezas.htm)
(amb més de 30 trencaclosques bíblics).

- També es poden trobar jocs per a adults, com, per eixample, un sobre la figura de sant Pau, aprofitant que estem en l'Any Jubilar Paulí (les possibilitats són gairebé infinites): <http://www.santamariadelplito.org/san-juegos-sanpablo.htm>
- Així mateix es pot trobar material d'aquest tipus per a jocs de taula a tendes especialitzades, sense necessitat d'ordinador.
- Un camp interessant, en aquesta perspectiva bíblica més lúdica, és el del còmic: aquest any el Monestir de Silos ha acollit una col·lecció de Bíblies en format de còmic, procedents de diversos llocs del món, on es recullen les diverses tradicions estilístiques, sobre tot l'americana (Kirby, Marcel) y l'oriental (manga japonès, manhwa coreà i les seves adaptacions occidentals). Aquest material també pot ser una molt bona eina per a apropar la Bíblia als joves i als no tan joves.

El diari anglès «The Times» informava, el febrer passat, que la «Bíblia Manga», creada per el japonès Ajinbayo Akinsiku per a difondre el missatge bíblic entre la població juvenil de 15 a 25 anys d'edat, va ser el còmic més venut en el Regne Unit, amb més de 30 mil còpies.

4. La Bíblia i els mitjans de comunicació

- És molt interessant el constatar la quantitat d'adhesions que ha tingut a Itàlia la lectura ininterrompuda de la Bíblia que s'ha fet del 5 al 11 d'octubre d'aquest any, per la televisió italiana RAI, en la que han participat 1.249 lectors i lectores, encara que prop de 180.000 persones havien demanat poder participar en l'acte.
- Els mitjans de comunicació són un lloc privilegiat per a que la Paraula de Déu arribi a tothom.
- També entre nosaltres podem constatar algunes iniciatives per a fer present aquesta Paraula a través dels mitjans de comunicació:
 - El concurs «La Bíblia avui»: un concurs de cultura sobre la Bíblia, organitzat pel diari *La Vanguardia* i la Delegació de Pastoral Universitària de l'Arquebisbat de Barcelona, on durant 21 dies es formula als lectors del periòdic una pregunta diària de cultura bíblica.
 - El concurs anual d'«Assaig sobre Cultura Bíblica», organitzat per les mateixes institucions anteriors.
 - L'espai «El racó de la Paraula», dintre del programa «A peu de carrer», dirigit per Eulàlia Tort, i que s'emet cada divendres, a les 8,45h. del vespre, a *Ràdio Estel*. Es llegeix un fragment d'evangeli i després es fa un comentari actualitzat del mateix, per part

de persones implicades en l'animació bíblica de grups.

A la mateixa ràdio hi ha altres programes relacionats amb la Bíblia: lectura de l'Evangelí (diari a les 7,25h. del matí); o la «Taula de l'Evangelí (els dissabtes i diumenges, a les 10,30h. del matí), etc. Aquests programes es poden seguir també a través de *Ràdio Principat* del bisbat d'Urgell.

- L'emissora *Radio María* (en castellà) també ofereix diversos programes de contingut bíblic: «Palabra y Vida» (tots els dies, a les 9h. del matí); «Cartas de San Pablo» (els dilluns, a les 12h. de la nit)

- La plana web:

<http://www.universitaties.net>, així com el seu butlletí electrònic, que s'envia quinzenalment, per correu electrònic, a milers de subscriptors, conté diverses seccions dedicades al tema bíblic: «Bíblia», «Cultura bíblica» i «Les lectures del diumenge». Aquesta web té l'objectiu de posar en diàleg el món universitari, la cultura i la fe. I la Bíblia és una paraula privilegiada en aquest diàleg.

5. Grups d'«Animació Bíblica»

- Si les diverses eines per acostar-se a la Bíblia són de gran importància, ho és més encara el poder compartir la Paraula de Déu amb altres persones, comunitàriament. Les iniciatives en aquest sentit són moltes, però s'han de propulsar molt més.

- «Escola d'Animació Bíblica». Aquest grup es reuneix un cop al mes (normalment els 3rs dissabtes de cada mes), als locals del CEP (Rivadeneira, 6, 3r – Barcelona), pel matí, de 10 a 13,30h. També ofereix periòdicament retirs i convivències bíblics.
- «Equip d'Animació Bíblica “L'Encarnació”». Cada dissabte, de 6 a 8h. del vespre, al carrer Encarnació, 62-64 – Barcelona, treballen els profetes bíblics, sota el títol: «Sabor a profecia»
- «Grup d'Animació Bíblica», aquest al carrer Campoamor, 7, lletra C – Barcelona. Es troben els seus components els 2n i 4r dilluns de cada mes, de 8 a 9,30h. del vespre, per a descobrir, a partir de les seves cartes, a «Pau, apòstol, animador de comunitats»
- Un altre «Grup d'Animació Bíblica» podeu trobar al carrer Feliu i Codina, 59 – Barcelona, que es reuneix els dilluns, de 5,30 a 7,30h. de la tarda, per a assaborir «L'espiritualitat dels Salms»
- «Animació Bíblica de la Parròquia Sant Ildefons». Cada 1r i 3r dimarts de mes, de 8,30 a 10h. del vespre, aquest grup comparteix «L'aposta de Pau», treballant les cartes paulines, als locals de la Parròquia de Sant Ildefons, carrer Madrazo, 92 – Barcelona.
- Grup bíblic i missioner «Cinco panes y dos peces». Cada divendres, de 8 a 10h. del vespre, a la Parròquia de la Miraculosa (C/ Consell de Cent,

110 – Barcelona) es reuneix aquest grup per a una lectura compartida de la Paraula i per a actualitzar un compromís missioner.

- Les «Hermanas de la caridad de santa Ana» (hcsa) tenen una petita comunitat a l'Hospitalet de Llobregat (Barcelona). Una de les seves moltes activitats, en el barri de Can Boixeres, és coordinar un parell de grups bíblics (cadascun d'unes 20 persones), on es busca llum per als problemes quotidians a partir de la Paraula de Déu. Es troben un els dilluns (quinzenalment), de 4 a 5,30h. de la tarda, al aula de Cultura (c/ Emigrant, 27), i un altre els dimarts (també quinzenalment) al c/ Emigrant, 25, 3r 3a de l'Hospitalet de Llobregat.
- «Cafè al voltant de la Bíblia». Un grup de persones es reuneix cada 2n dissabte de mes, de 6,30 a 8h. del vespre, als locals de la Parròquia Sant Eugeni I papa, C/ Comte Borrell 303 – Barcelona, per compartir la Paraula de Déu i també un cafè, un tallat o una altra cosa (per què no?).
- «Grup Bíblic de Santa Tecla». Els dimecres, de 8,45 a 9,30h., a la Parròquia de Santa Tecla, Avda. Madrid, 107 – Barcelona. Es reuneix setmanalment aquest grup per a aprofundir en el missatge sempre actual de la Bíblia.

- «Animació Bíblica Santa Magdalena». L'«Escola Santa Magdalena de Teologia i Pastoral», a la Parròquia Santa Magdalena d'Esplugues de Llobregat, Pl. Miquel d'Esplugues, 1 – Esplugues de Ll. (Barcelona), ofereix un grup d'Animació Bíblica, que es reuneix els 1rs divendres de mes, de 8 a 9h. del vespre, on compartir comunitàriament la Paraula de Déu i fer-la també pregaria.
- L'Arxiprestat de Terrassa, conjuntament amb el Departament d'Animació Bíblica de la Pastoral del CEP, aquest any ha organitzat unes sessions de formació bíblica per a tothom, amb el títol «Pautes per a llegir la Paraula de Déu», i s'està realitzant els dimecres, de 8 a 9,30h. del vespre, als locals de la Parròquia de Sant Pere (Pl. del Rector Homs – Terrassa).

Som conscients que la llista, dels diferents recursos que us oferim, és molt limitada. És possible que a tu, lector o lectora, et vinguin al cap eines i llocs que completarien el que aquí enumerem. No dubtis en compartir-lo amb nosaltres (l'e-mail del CEP seria una bona forma: cep@cepastorals.cat). No obstant això, el que hem volgut és oferir-vos una pistes i alguns exemples, amb la intenció que tots i totes ens embarquem en l'apassionant tasca de fer més present en les nostres vides i en la de les nostres comunitats la Paraula de Déu.